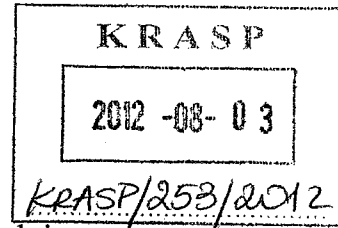

SZEF
KANCELARII SEJMU

6175-WP-173-222/12

Warszawa, dnia 30 lipca 2012 r.

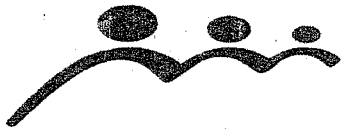
Przewodnicząca
Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich
Pani prof. dr hab.
Katarzyna Chałasińska-Macukow

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 55 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572) – poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mariusz Orion Jędrysek), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

Lech Czapla

Solidarna Polska

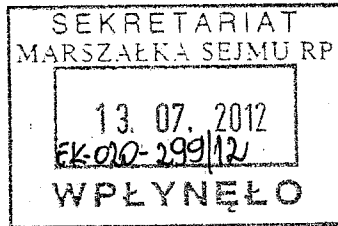
Warszawa, dnia 13 lipca 2012 r.

Pani

Ewa Kopacz

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana posła Mariusza Oriona Jędryska.

USTAWA

z dnia 2012 r.

o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

Art. 1

W ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 65 poz. 595) wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. Osoby wymienione w art. 18a ust. 5 i art. 20 powinny posiadać skwantyfikowany dorobek naukowy stanowiący co najmniej połowę skwantyfikowanego dorobku naukowego osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora lub doktora habilitowanego. W przypadku braku możliwości znalezienia takiej osoby ze względu na wysoki dorobek naukowy kandydata, właściwa rada jednostki organizacyjnej posiadającej odpowiednie uprawnienia, nadaje stopień doktora lub doktora habilitowanego bez dokonania recenzji. Decyzja rady podlega akceptacji Centralnej Komisji.”

2) dodaje się art. 20b w brzmieniu:

„Art. 20 b. Minister właściwy do spraw nauki o szkolnictwa wyższego określi w drodze rozporządzenia sposób i procedurę przyznawania stopnia doktora lub doktora habilitowanego, oraz szczegółowy sposób kwantyfikacji dorobku naukowego recenzentów za ostatnie 20 lat, której podstawą są równoważnie indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktacja za publikacje naukowe.”

3) w art. 27 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Osoby wymienione w ust. 5 powinny posiadać skwantyfikowany dorobek naukowy, który stanowi co najmniej połowę skwantyfikowanego dorobku naukowego osoby ubiegającej się o uzyskanie tytułu profesora. W przypadku braku możliwości znalezienia takiej osoby, ze względu na wysoki dorobek naukowy kandydata, właściwa rada jednostki organizacyjnej posiadającej odpowiednie uprawnienia, może wystąpić do Centralnej Komisji, o przyznanie kandydatowi tytułu profesora bez dokonania wystarczającej liczby recenzji.”

4) w art. 27 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi w drodze rozporządzenia sposób i procedurę przyznawania tytułu profesora, oraz szczegółowy sposób kwantyfikacji dorobku naukowego recenzentów za ostatnie 20 lat, opartej równoważnie o indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktację ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego za publikacje naukowe.”

5) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. Członkiem Centralnej Komisji może zostać obywatel polski posiadający tytuł profesora, którego skwantyfikowany dorobek naukowy stanowi co najmniej połowę średniego dorobku naukowego osób posiadających tytuł profesora i zatrudnionych w jednostkach naukowo-badawczych i uczelniach spełniających wymagania ustawy o szkolnictwie wyższym. Sposób kwantyfikacji dorobku naukowego uwzględniającego równoważnie indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktacji za publikacje naukowe, za ostatnie 20 lat poprzedzające rok wyborów na członka Centralnej Komisji, ustala w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Wnioskodawcy zdają sobie sprawę z trudności poruszanej tematyki dlatego zastrzegają, że niniejszy projekt ustawy powinien stanowić materiał do debaty i może ulegać szerokiej modyfikacji - ważne aby w wyniku wprowadzonych zmian nie utracił on swojego głównego przesłania i motywów. Wychodzić należy bowiem z założenia, że przynajmniej w zakresie oceny wartości badań naukowych znacznie gorsi nie powinni oceniać znacznie od siebie lepszych, w szczególności jeśli ocena ta będzie za sobą niosła zależność, podległość itd.

Zaproponowane w przedłożonym projekcie ustawy zmiany legislacyjne wynikają z potrzeby uporządkowania polskiego systemu szkolnictwa wyższego i podniesienia poziomu polskiej nauki, której bolączką jest m.in. brak systemu niedopuszczania do pełnienia funkcji recenzentów, ewaluatorów itp. - osób nie posiadających wystarczającego dorobku naukowego. Zakładamy, że po wprowadzeniu proponowanych zmian w życie, recenzje i oceny wartości dorobku naukowego nie będą już mogły być wykonywane przez osoby posiadające co prawda odpowiedni stopień lub tytuł naukowy, ale posiadające jednocześnie niezmiernie mały dorobek naukowy, znacznie mniejszy niż ten osoby ocenianej.

Jakość kształcenia i poziom szkolnictwa wyższego w oczywisty i bezpośredni sposób wpływa na różne aspekty funkcjonowania państwa oraz społeczności ludzkiej każdego państwa. Zapewnienie wysokiego poziomu nauki w Polsce ma kluczowe znaczenie dla rozwoju naszego kraju i podnoszenia kwalifikacji absolwentów polskich szkół wyższych. Dzięki dobrze funkcjonującemu systemowi szkolnictwa wyższego Polska miałaby szanse dokonać wielkiego skoku cywilizacyjnego, który przybliżyłby Polskę do najbardziej rozwiniętych krajów na świecie. W naszej historii posiadaliśmy i posiadamy wielkie autorytety naukowe, które wpłynęły czy wpływają na rozwój techniki i myśli na świecie, ale często sukcesy tego typu były/są osiągnięte za granicą. W oparciu o osiągnięcia krajowe powinniśmy usilnie dążyć do sukcesywnego podnoszenia poziomu nauki w Polsce. Żeby to uzyskać należy m.in. zreformować proces przyznawania stopni i tytułów naukowych, w ten sposób, aby w procesie tym mogły wyłącznie uczestniczyć osoby o najwyższych kwalifikacjach potwierdzonych osiągnięciami naukowymi i mających pełny udział w wysokim poziomie nauki na świecie w swojej dziedzinie.

Członkami organów odpowiedzialnych za proces przyznawania stopni i tytułów naukowych są obecnie co prawda osoby posiadające tytuł profesora i stopień doktora habilitowanego, ale różnica pomiędzy nimi w osiągnięciach naukowych

w skwantyfikowanym ujęciu jest ogromna. Wynikające z tego duże dysproporcje kwalifikacji w składzie organów kolegialnych nie wpływają na usprawnienie procesu przyznawania stopni i tytułów naukowych, a ich przyznawanie nie zawsze jest bezstronnie oparte o ocenę jakości dorobku naukowego kandydata.

W świetle kryteriów kwantyfikacji wartości badań naukowych jakie w szczególności funkcjonują w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych, wyraźnie widać, że spora część pracowników nauki przez dziesięciolecia nie ma istotnych osiągnięć naukowych i faktycznie nie nawiązuje do trendów naukowych na świecie. Mimo to posiadają stopnie i tytuły naukowe. Brak dorobku naukowego powinien ich jednakże dyskwalifikować z grona merytorycznie kompetentnych recenzentów i osób mających mieć pozytywny wpływ na rozwój nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Kryteria kwantyfikacji osiągnięć naukowych są ogólnie przyjęte na świecie i od wielu lat w sposób ugruntowany stosowane przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego. Braki w tym zakresie dotyczące nauk humanistycznych, jeśli są, powinny być szybko nadrobione. W oczekiwaniu na to, w pierwszych latach ustawa może dotyczyć wyłącznie nauk przyrodniczych i technicznych.

W ostatnich latach sektor szkolnictwa wyższego był jednym z najszybciej rozwijających się obszarów życia społecznego. W związku z tym powstała potrzeba gruntowych zmian na szczeblu funkcjonowania kadry dydaktycznej. Polskie przepisy prawa, a w szczególności ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 65 poz. 595) nie dają należytej gwarancji dla wystarczająco dynamicznego rozwoju polskiej nauki. Obecny system nazbyt często preferuje osoby o małym dorobku naukowym a co szczególnie ważne umożliwia tym osobom aktywny wpływ na proces przyznawania stopni i tytułów naukowych, który później negatywnie rzutuje na cały obraz nauki i szkolnictwa wyższego. Taki stan rzeczy działa demotywująco na ambitnych pracowników naukowych, którzy zamiast poświęcać się pracy naukowej zajmują się działalnością gwarantującą im zachowanie wysokiej pozycji w środowisku akademickim.

Podstawowym kryterium w doborze recenzentów i członków organów kolegialnych odpowiedzialnych za proces przyznawania tytułów i stopni naukowych, powinien być dorobek naukowy. Tylko osoby posiadający stosowny dorobek naukowy mają szansę dać gwarancje należytego procesu przyznawania stopni i tytułów naukowych. Całkowicie nieakceptowalna jest sytuacja, w której osoba oceniająca lub decydująca o przyznaniu stopnia

lub tytułu naukowego posiada wielokrotnie uboższy dorobek naukowy od kandydata, którego ocenia.

Ważną kwestią w poruszanej sprawie powinno być znalezienie najlepszego sposobu obliczania dorobku naukowego, który będzie zachęcał do wzmożonej pracy naukowej. W opinii wnioskodawców, najlepszym sposobem mierzenia osiągnięć naukowych jest zastosowanie indeksu Hirscha. Metoda ta została opracowana przez amerykańskiego fizyka Jorge E. Hirscha, który przede wszystkim oceniał wagę i znaczenie wszystkich prac naukowych autora w wieloleciu, a nie tylko poszczególnych prac. Istnieją również inne rzetelne i klarowne kryteria oceny dorobku pracowników naukowych, do których należy indeks cytowań oraz punktacja za publikacje naukowe stosowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Każda z tych metod ma swoje wady i zalety. Stąd, w przedłożonym projekcie ustawy proponuje się rozwiązanie uwzględniające równoważnie indeks Hirscha, indeks cytowań oraz punktacji za publikacje naukowe, za ostatnie 20 lat poprzedzające rok wyborów do Centralnej Komisji Stopni i Tytułów. Szczegóły reguł kwantyfikacji ustalać powinien w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw nauki i szkolnictwa wyższego.

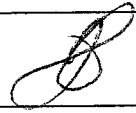

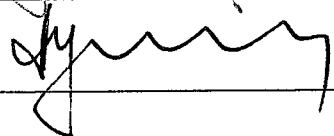
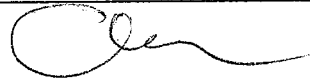
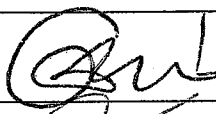

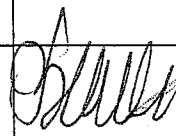
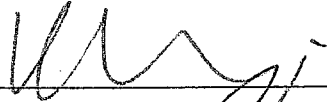
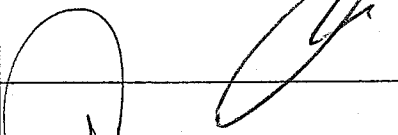
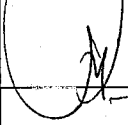
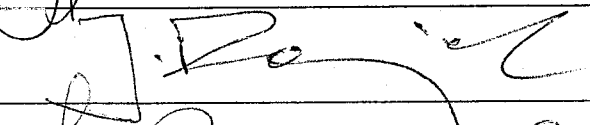
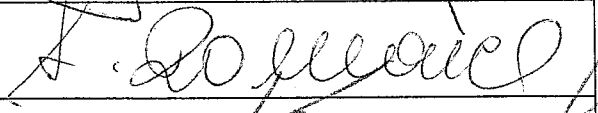
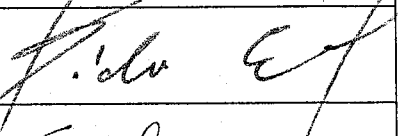
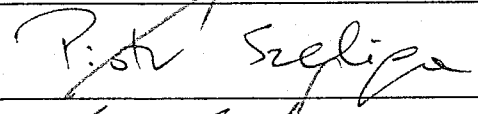
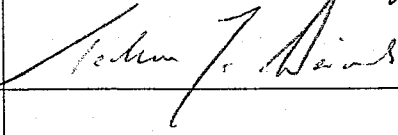
Należy dążyć do sytuacji, w której realny wpływ na procedurę przyznawania stopni i tytułów będą miały osoby wykazujące się dużą efektywnością pracy naukowej. Wynikiem tak przeprowadzonych zmian powinien być znaczny wzrost jakości kadr szkół wyższych, PAN czy jednostek naukowo-badawczych bo w oczekiwaniu wnioskodawców skutkuje to wprowadzeniem polskiej nauki na trend wznoszący. W oczywisty sposób przełoży się to na jakość kształcenia młodego pokolenia i efektywność badań naukowych. Zaproponowane rozwiązania przyniosą wymierne następstwa, w postaci zwiększenia efektywności w sferze nauki i szkolnictwa wyższego. Osoby chcące aktywnie i kreatywnie uczestniczyć w życiu akademickim będą musiały wykazać się sporym i konkurencyjnym dorobkiem naukowym, to z kolei zmotywuje sporą rzeszę naukowców do wzmożonej pracy i w efekcie podniesie poziom polskiej nauki z pozytywnym wpływem na rozwój gospodarczy.

Projekt nie pociąga za sobą skutków finansowych. Wprowadzone zmiany nie będą obciążały budżetu państwa.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Lista posłów Klubu Parlamentarnego *Solidarna Polska*

popierających projekt ustawy o zmianie ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki.

Lp.	Nazwisko i Imię	Podpis
1.	Bogucki Jacek	
2.	Dąbrowski Andrzej	
3.	Dera Andrzej	
4.	Dorn Ludwik	
5.	Golba Mieczysław	
6.	Górski Tomasz	
7.	Jaki Patryk	
8.	Jędrysek Mariusz Orion	
9.	Kempa Beata	
10.	Kownacki Bartosz	
11.	Mularczyk Arkadiusz	
12.	Rębek Jerzy	
13.	Rojek Józef	
14.	Romanek Andrzej	
15.	Siarka Edward	
16.	Szeliga Piotr	
17.	Woźniak Tadeusz	
18.	Wróbel Marzena Dorota	

